

Sparbanken
Skåne

Sparbanken Skåne

Pelare 3 - 2017

Innehåll

Inledning	3
Sparbanken Skåne	4
Organisation	5
Ersättningssystem	7
Riskhantering	8
Kapitalhantering	11
Risker	15

1 Inledning

Denna rapport innehåller information om Sparbanken Skåne ABs ("Sparbanken/Banken"), org.nr 516401-0091, risker, riskhantering och kapital i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar, Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2010:7) om hantering och offentliggörande av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag, EU direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut ("CRDIV") samt EU förordning 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (CRR). Rapporten avser om inget annat nämns förhållanden per 2017-12-31.

Denna rapport publiceras samtidigt som årsredovisningen på Sparbankens Skånes hemsida. För offentliggörande av periodisk information där banken gjort bedömningen att mer frekventa upplysningar behöver lämnas, hänvisas till Sparbankens delårsrapporter.

Syftet med rapporten är att ge en transparent och tillförlitlig information om bankens verksamhet och därigenom skapa en förståelse för Sparbankens förutsättningar, strategier och ekonomiska ställning. Möjliga intressenter till rapporten är bland annat styrelse, ledning, medarbetare, ägare, kunder, investerare, revisorer och myndigheter.

1 Regelverken CRR och CRDIV benämns CRR/CRDIV tillsammans.

2 Sparbanken Skåne

Sparbanken skapades 2014 genom ett samgående av bankerna Färs & Frosta AB, Sparbanken 1826 och delar av Sparbanken Öresund AB:s kontorsrörelse. Verksamhetsområdet omfattar kontor i 15 kommuner i Skåne såsom Eslöv, Hässleholm, Hörby, Höör, Kristianstad, Kävlinge, Lund, Osby, Sjöbo, Simrishamn, Staffanstorps, Svalöv, Tomelilla, Ystad samt Östra Göinge. De traditionella sparbanksvärderingarna är grunden för verksamheten, där den lokala förankringen är en hörnsten och ska gagna det lokala samhällets utveckling med tyngdpunkt på hushåll, små- och medelstora företag, samt kommuner och organisationer.

Verksamheten ska bedrivas som en regional bank med starka lokala kontor med tydligt delegerat ansvar. Bankchefen lokalt har de befogenheter som krävs för att ge kunderna snabba beslut, samhället rätt stöd och medarbetaren en trygg och bra arbetsplats.

Sparbanken ägs till 26 % vardera av Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta, Sparbanksstiftelsen 1826 och Sparbanksstiftelsen Finn (tidigare Sparbanksstiftelsen Öresund). Resterande 22 % ägs av Swedbank. Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank och dess dotterbolag, vilket regleras i ett samarbetsavtal. Samarbetsavtalet omfattar bl.a. IT-tjänster, förmedling av hypotekslån, fond- och försäkringssparande samt clearingtjänster.

2.1 Verksamhetsåret 2017

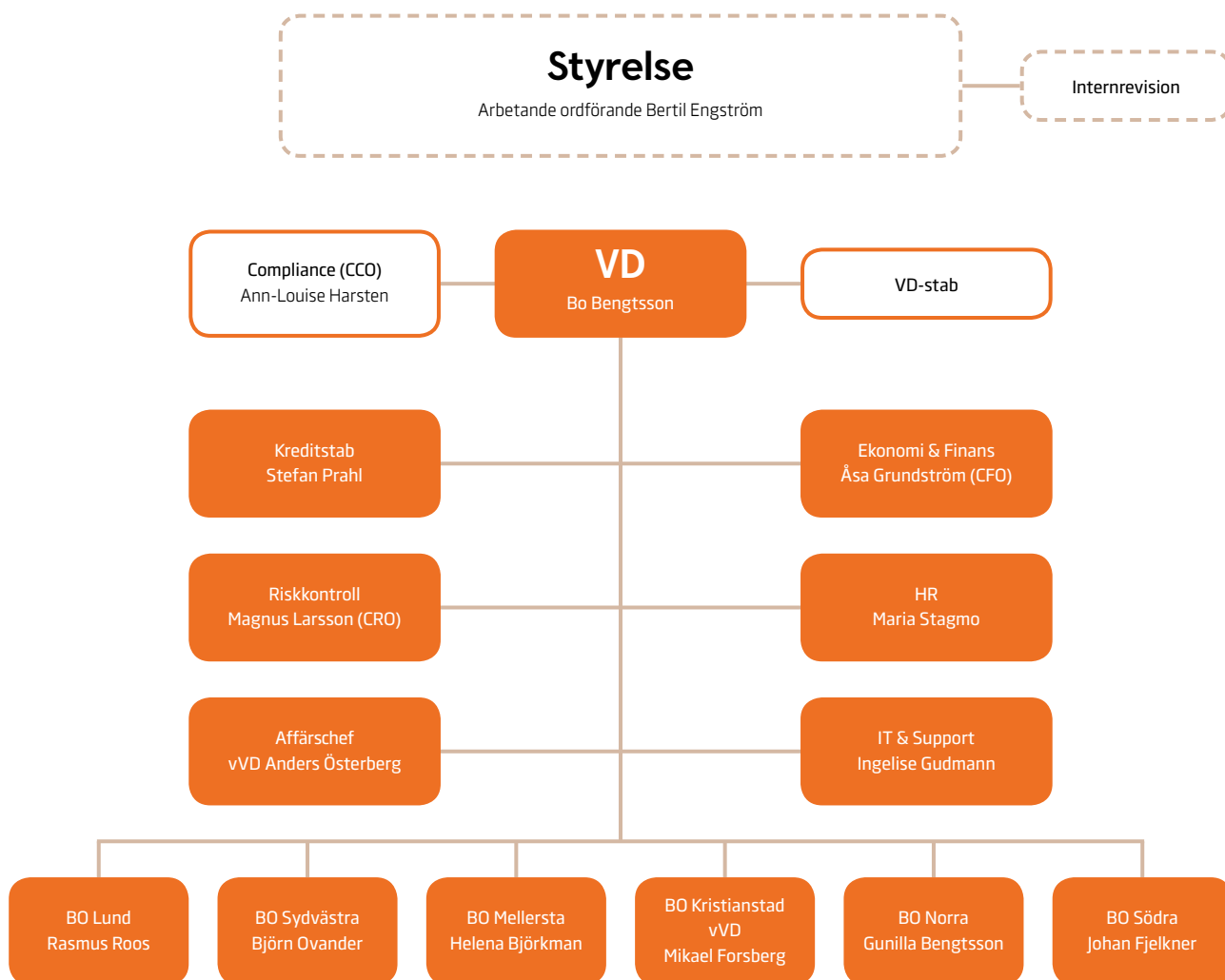
Bankens totala affärsvolym var per 31 december 2017 193 486 mkr (183 966 mkr). Affärsvolymen har ökat med 5 procent för perioden januari-december. Utlåningen till allmänheten uppgick per 31 december 2017 till 56 953 mkr (51 058 mkr). Ökningen består dels av omläggning av Bolån från förmedlade volymer till Utlåning i egen portfölj och dels av nyutlåning till privatkunder. Utlåningen fortsätter hålla en god kreditkvalitet. Den totalt förmedlade lånestocken till Swedbank Hypotek uppgick per 31 december 2017 till 24 965 mkr (28 878 mkr).

Banken redovisar ett rörelseresultat på 248 mkr (113 mkr) för 2017. Räntenettet för 2017 uppgick till 863 mkr (778 mkr). Det historiskt låga ränteläget har påverkat räntenettet under 2017. Lägre avkastning på likviditetsreserven samt lägre marginaler på inlåningen har påverkat räntenettet negativt, medan volymökningar på utlåningssidan, har påverkat räntenettet positivt.

Avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till 455 mkr (459 mkr), varav avskrivningar på goodwill uppgick till 428 mkr (428 mkr). Kreditförlusterna för 2017 uppgick till en intäkt med +42 mkr (- 9 mkr). Arbetet med att skapa en bank, funktionellt såväl som kulturellt, har följt de planer som gjordes upp i samband med Bankens bildande, och bedöms som slutfört.

3 Organisation

Nedanstående bild visar Sparbankens organisatoriska struktur.

3.1 Styrelse- och ledningsinformation

Styrelsen väljs av bolagsstämman och har det yttersta ansvaret för Bankens verksamhet. Den fastställer Sparbankens mål och strategier, interna regler för styrning och kontroll, tillsätter, utvärderar och entledigar VD samt ser till att informationsgivning präglas av öppenhet och är korrekt, relevant och tillförlitlig. Styrelsen väljs av bolagsstämman på 1 år. Styrelsen består av 10 ledamöter, i vilken ingår arbetande styrelseordföranden, inklusive två personalrepresentanter. Sparbanken strävar efter att styrelsen såväl till sin helhet som individuellt, har tillräckliga kunskaper, insikt, erfarenheter och lämplighet för att uppfylla kravet på styrelseledamöter. Sparbanken arbetar löpande med kompetensutveckling för VD, styrelseledamöter samt övrig personal.

Ytterligare information om styrelseledamöterna inklusive information om andra styrelseuppdrag finns tillgängligt på Bankens hemsida.

3.2 Mångfald

Sparbanken har identifierat fördelar med att ha en diversifierad styrelse och ser ökad mångfald i styrelsen som en viktig konkurrensfördel.

Bankens nomineringskommittén ska, mot bakgrund av ovan, när den föreslår styrelseledamöter beakta en bred uppsättning egenskaper och kunskaper och, när det är möjligt, balansera dessa på lämpligt sätt.

Nomineringskommittén granskar styrelsens sammansättning och rekommenderar nya styrelseledamöter. Vid granskning av styrelsens sammansättning beaktar nomineringskommittén exempelvis aspekter som kompetens, regional kunskap och kännedom, bransch erfarenhet, utbildning, geografiskt ursprung samt kön och ålder.

Nomineringskommittén fastställer årligen mål för att uppnå mångfald i styrelsen och efterleva kraven i Sparbankens Mångfaldspolicy.

3.3 Risk- kapital och revisionsutskott

Styrelsen har inrättat ett Risk-, Kapital- och Revisionsutskott. Utskottet är ett beredande organ med ansvar att följa upp eventuella brister i organisation och rutiner utifrån styrning, kontroll, riskhantering och regelefterlevnad. Utskottet bereder styrelsens styrdokument. Detta innefattar bland annat styrdokument avseende Bankens riskaptit, risklimiter samt riskhantering. Dessutom bereder utskottet den interna kapitalutvärderingen, kontrollrapporter från internrevision, riskkontroll och compliance samt valideringen av bankens kreditriskmodeller. Därtill sker en uppföljning av tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen samt att internrevisionens arbete bedrivs enligt fastställd revisionsplan.

3.4 Kreditutskott

Styrelsen har även inrättat ett Kreditutskott. Kreditutskottet ansvarar för att fatta beslut i kreditärenden inom de belopp som framgår av styrelsens kreditinstruktion.

4 Ersättningsystem

Sparbanken erbjuder sina medarbetare en total ersättning som är konkurrenskraftig och marknadsmässig samtidigt som den följer Bankens värdegrunder, är etiskt ansvarsfull samt stöttar mål och vision. Vidare syftar ersättningsystemet till att vara förenligt med och främja en sund och effektiv riskhantering samt motverka ett överdrivet risktagande.

Bankens styrelse har fastställt en ersättningspolicy. Ersättningspolicyen, som omfattar samtliga anställda, anger grunderna och principerna för hur ersättningar inom Sparbanken ska fastställas, hur policyen ska tillämpas och följas upp samt hur Sparbanken identifierar vilka de anställda är som har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil. Vidare innefattar ersättningspolicyen även Sparbankens regelverk rörande fast och rörlig ersättning. Den rörliga ersättningen består i resultatandelar och är samma för samtliga anställda inom bankens första försvarslinje (se avsnitt 5.3). VD, bankledning (inklusive CRO) och CCO omfattas inte av ordinarie resultatandelssystem. Anställda i kontrollfunktionerna i andra försvarslinjen har möjlighet till resultatandelar utifrån mål som är kopplade till kontrollfunktionernas verksamhet.

Ytterligare information om ersättningar finns tillgänglig på Sparbankens hemsida.

5 Riskhantering

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har styrelsen, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policies och instruktioner för verksamheten.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som Sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och säkra att det finns kontroller på plats för att övervaka riskerna. Riskerna bevakas, analyseras och rapporteras i särskild ordning till styrelsen. Kontroller görs löpande av att limiter inte överskrids. Instruktioner inom riskområdet utvärderas kontinuerligt.

5.1 Riskhanteringssystem

Sparbankens riskhanteringssystem innehåller de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, hantera, kontrollera och rapportera de risker som verksamheten är förknippad med. Sparbankens riskhanteringssystem är utformat inte bara för att följa regelverkskrav utan även för att tillmötesgå interna behov samt för att följa god marknadspraxis.

De huvudsakliga beståndsdelarna i Sparbankens riskhanteringssystem är:

- Organisation och ansvar
- Principer och mål för att styra och hantera risker
- Riskapitit
- Riskhanteringsprocessen
- Riskmätningmetoder
- Process för intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU)
- Interna regler för hantering av risk
- Funktion för oberoende riskkontroll
- Rapporteringsrutiner

Riskhanteringssystemet omfattar såväl de risker som täcks av kapitalkravet som andra väsentliga risker som verksamheten ger upphov till.

Riskhanteringssystemet går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och att de t ex återspeglar gällande regelverk. Genom utbildning och tydliga processer skapar banken förutsättningar för en god riskkontroll och riskhantering, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

5.2 Riskstrategi

Sparbankens verksamhet ska bedrivas så att riskprofilen vid var tidpunkt är anpassad till bankens riskbärande kapacitet och i linje med fastställd riskapitit samt tillhörande risklimiter. En grundläggande förutsättning i Sparbankens riskstrategi är därför att affärsplanen tar utgångspunkt i och utvärderas gentemot fastställda mål och limiter. Detta gäller även Sparbankens process för IKLU och kapitalplanering.

För att möjliggöra en god operativ styrning av riskexponeringen ska den riskrapportering som regelbundet avlevereras till styrelsen innehålla en uppföljning av hur riskexponeringen vid rapporteringstillfället förhåller sig till fastställd riskapitit och samtliga beslutade risklimiter. Om verksamheten under perioden mellan fastställda rapporteringstillfällen får kännedom om överträdelser av apitit eller limit, eller om det bedöms att det finns en betydande risk att överträdelse kommer att ske, ska detta omedelbart rapporteras till styrelsen.

Med riskbärande kapacitet avses förmågan att möta förluster som uppstår med i första hand Sparbankens löpande intjäning och i andra hand genom utnyttjande av Sparbankens kapitalbas. Utgångspunkten är att Sparbankens förväntade förluster ska bäras av löpande intjäning medan oförväntade förluster ska täckas av kapital i den mån de inte täcks av löpande intjäning.

Sparbankens likviditetutveckling ska noggrant följas och en likviditetsreserv ska förvaltas med hänsyn till likviditeten i innehaven, även i ett stressat scenario. En beredskapsplan ska finnas, löpande uppdateras och inbegripa en kommunikationsplan.

Finansieringsstrukturen ska anpassas till tillgångarnas förutsättningar och ta hänsyn till beteenden i stressade marknadssituationer. Kundernas inlåning är basen för bankens finansiering och ska vårdas med sikte på långsiktiga relationer. För att ytterligare diversifiera Sparbankens finansiering ska banken kunna välja att genomföra upplåning via obligationer eller certifikat. Sparbanken ska sträva efter att ha en välkänd och väl klassificerad position på de svenska obligations- och certifikatsmarknaderna.

Till skillnad från finansiella risker kan det för vissa risktyper, exempelvis legal risk och ryktesrisk, vara svårt att kvantifiera riskexponeringen och ställa denna i relation till riskbärande kapacitet. För dessa risker krävs en mer kvalitativ bedömning av hur risken ska hanteras och kostnaden för att minska riskexponeringen ska då vägas mot den bedömda effekten av en viss åtgärd bedöms ha på risknivån.

En ytterligare viktig del av Sparbankens strategi för att begränsa risktagandet är att det ska finnas en dokumenterad process för godkännande av nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer, eller it-system samt vid större förändringar i företagets verksamhet och organisation.

5.3 Tre försvarslinjer

Sparbankens riskhantering följer roll och ansvarsfördelning enligt de tre försvarslinjerna:

Första försvarslinjen avser alla riskhanteringsaktiviteter som utförs av linjeledning och personal. Verksamheten som tar risken äger också risken, vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker sker ute i verksamheten. Alla anställda har ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur genom att efterleva riskpolicy och övriga interna regler avseende företagets system för att hantera risk.

Andra försvarslinjen avser funktionerna Riskkontroll och Compliance. Dessa funktioner stödjer och kontrollerar första linjens arbete med riskhantering och regelefterlevnad.

Riskkontroll genomför aktiviteter för att identifiera, mäta, hantera, analysera, kontrollera och rapportera alla väsentliga risker samt säkerställa att underliggande data i riskanalyserna är korrekt. Riskkontrollfunktionen kontrollerar att det finns en riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker på daglig basis och arbetar för att verksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker.

Compliance stöttar affärsverksamhetens arbete med att förebygga, upptäcka och hantera de risker som bristande efterlevnad av regelverken kan medföra. Compliancefunktionens uppdrag är att bistå verksamheten med utbildning och information, att kontrollera regelefterlevnaden och följa upp hur identifierade överträdelser hanteras.

Tredje försvarslinjen avser Internrevision som genomför oberoende regelbundna översyner av förvaltning, processer och system av interna kontroller.

5.4 Styrelsens principer och mål för att styra och hantera risker

Sparbanken hanterar och utvärderar sin exponering mot de risker som verksamheten är utsatt för i enlighet med följande övergripande principer:

- En hög riskmedvetenhet och sund riskkultur ska eftersträvas inom hela Sparbanken. God riskkultur skapas genom en gemensam värdegrund, bra mätmetoder, effektiv riskhantering men framförallt genom gott föredöme från alla medarbetare och chefer.
- Varje medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med denna.
- Sparbankens vision, affärsidé och värderingar ska vara utgångspunkter i riskhanteringen.
- Det ska finnas tydliga och dokumenterade interna rutiner och kontrollsystem, inkl. ansvar och befogenheter.
- Verksamhetsförändringar, så som nya/förändrade tjänster eller produkter, ska prövas enligt en dokumenterad process (New product approval process, "NPAP"). Processen syftar till att bedöma och utvärdera nytillkommande risker mot riskkapiten och den interna kapital- och likviditetsutvärderingen.
- Mätmetoder och systemstöd ska vara anpassade till verksamhetens behov, komplexitet och storlek.
- Alla väsentliga risker ska identifieras, kvantifieras, analyseras och rapporteras. Risker som inte anses önskvärda eller för höga ska förhindras eller reduceras.
- Incidentrapportering ska vara väl fungerande och heltäckande enligt en dokumenterad process.
- Det ska finnas tillräckliga resurser och kompetens för att uppnå önskad kvalitet i både affärsaktiviteter och kontrollaktiviteter.
- Det ska finnas dokumenterade och kommunicerade beredskaps- och kontinuitetsplaner.
- Riskfunktionen ska vara oberoende och ansvarar för att löpande identifiera och följa upp de risker som Sparbanken är eller kan komma att bli exponerade mot.

5.5 Riskfunktionens organisation

Risikkontrollfunktionen är oberoende i förhållande till affärsverksamheten. Detta innebär att funktionen inte har något kund- eller affärsansvar. Risikkontrollfunktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen. Ansvarig för Risikkontrollfunktionen är Sparbankens Chief Risk Officer ("CRO") som är utsedd av styrelsen. CRO ingår även som föredragande i Risk- Kapital- och Revisionsutskottet och är ledamot av Sparbankens Risk- och Complianceråd.

5.6 Rapportering

Risikkontrollfunktionen dokumenterar regelbundet sina iakttagelser och rekommendationer och rapporterar dessa till styrelse, VD och ledning. CRO lämnar en skriftlig risikrapport vid minst fyra ordinarie styrelsemöten per år.

Risiktagare och ägare av respektive risk (verksamheten) informerar i sin tur risikkontrollfunktionen i sådana fall då det skett väsentliga avvikelser eller i övrigt händelser som kan innebära en förhöjd risk eller kostnad.

6 Kapitalhantering

6.1 Kapitalbas

Enligt CRR ska Sparbanken upprätthålla en kapitalbas som vid var tidpunkt uppfyller följande minimikrav, uttryckt i procent av det riskvägda exponeringsbeloppet:

- Kärnprimärkapitalrelation om minst 4,5 procent.
- Primärkapitalrelation om minst 6 procent.
- Total kapitalrelation om minst 8 procent.

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 procent av riskvägda exponeringsbeloppet.

Sparbanken håller från och med september 2015 en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav och kapitalkonserveringsbuffert i enlighet med FFFS 2014:33. Den av Finansinspektionens beslutade nivån uppgår till 2 procent av det riskvägda exponeringsbeloppet.

Kapitalbasen uppgick vid årsskiftet 2017 till 5 819 mkr och består av primärkapital uppgående till 5 319 mkr och supplementärt kapital i form av förlagslån uppgående till 500 mkr.

Kapitalbas	2017	2016
tkr		
Kärnprimärkapital: Instrument och reserver		
Aktiekapital	1 668 336	1 668 336
Reservfond	109 196	109 196
Överkursfond	3 188 631	3 188 631
Balanserad vinst	897 411	855 514
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	130 800	41 896
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	5 994 374	5 863 573
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
Immateriella tillgångar, uppskjutna skattefordringar och värdejusteringar	-607 751	-1 033 862
Avdrag för IRK Reserveringar	-67 737	-74 508
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-675 488	-1 108 370
Kärnprimärkapital	5 318 886	4 755 203
Supplementärt kapital: Instrument		
Tidsbundna förlagslån	500 000	500 000
Supplementärt kapital	500 000	500 000
Kapitalbas	5 818 886	5 255 203

6.2 Kapitalkrav

Beräkning av kapitalkrav är utförd i enlighet med CRR, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, lagen (2014:967) om införande av buffertlagen och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar.

Sparbanken tillämpar dels intern riskklassificeringsmetoden (IRK-metoden) och dels schablonmetoden för beräkning av kreditrisk. Sparbanken har tillstånd av Finansinspektionen att använda IRK-metoden för att beräkna kapitalkravet för kreditrisker avseende en viss del av Sparbankens kreditportfölj. Tillståndet avser kreditportföljen som härrör från Färs & Frosta Sparbank.

I denna kreditportfölj används IRK-metoden avseende utlåning till hushåll, företag och institut. För de exponeringar där IRK-metoden inte tillämpas används istället schablonmetoden. Sparbanken har inlett ansökningsprocess för IRK-tillstånd avseende den återstående delen.

Kapitalkravet för kreditrisker framgår av tabellen nedan:

Kreditrisköversikt 2017 tkr

	Ursprungligt åtagande före konverterings- faktor	Exponerings- värde	Riskvägt exponerings- belopp	Kapitalkrav	Genomsnittlig riskvikt
Kreditrisk enligt IRK-metoden					
Institutsexponeringar	4 302 587	4 303 921	619 239	49 539	14,4%
Företagsexponeringar					
varav SME företag	1 761 644	1 716 145	987 438	78 995	57,5%
varav övriga företagsexponeringar	5 323 582	5 137 694	3 064 758	245 181	59,7%
Exponeringar med säkerhet i fastighet	13 292 979	13 292 979	2 244 924	179 594	16,9%
Hushållsexponeringar					
varav SME företag	1 385 391	1 353 919	499 766	39 981	36,9%
varav övriga hushållsexponeringar	6 908 201	5 980 360	1 217 469	97 398	20,4%
Motpartlösa exponeringar	229 460	229 460	227 482	18 199	99,1%
Summa	33 203 844	32 014 478	8 861 076	708 886	27,7%
Kreditrisk enligt schablonmetoden					
Exponeringar mot stater och centralbanker	200 915	203 257	-	-	-
Exponeringar mot kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt myndigheter	4 176 507	4 238 960	-	-	-
Institutsexponeringar	329 001	329 001	65 800	5 264	20,0%
Företagsexponeringar	4 698 065	4 380 389	4 175 955	334 076	95,3%
Hushållsexponeringar	9 203 299	7 669 652	5 563 898	445 112	72,5%
Exponeringar med säkerhet i fastighet	20 584 779	20 458 753	7 024 411	561 953	34,3%
Fallerade exponeringar	146 030	68 196	77 511	6 201	113,7%
Exponeringar mot aktier	7 361	7 361	7 361	589	100,0%
Summa	39 345 957	37 355 569	16 914 936	1 353 195	45,3%
Totalt	72 549 801	69 370 047	25 776 012	2 062 081	37,2%

Kreditrisköversikt 2016 tkr

	Ursprungligt åtagande före konverterings- faktor	Exponerings- värde	Riskvägt exponerings- belopp	Kapitalkrav	Genomsnittlig riskvikt
Kreditrisk enligt IRK-metoden					
Institutsexponeringar	3 564 696	3 566 320	390 608	31 249	11,0%
Företagsexponeringar					
varav SME företag	1 236 041	1 137 910	653 645	52 292	57,4%
varav övriga företagsexponeringar	6 175 337	5 943 672	3 947 264	315 781	66,4%
Exponeringar med säkerhet i fastighet	10 886 096	10 886 096	2 026 567	162 125	18,6%
Hushållsexponeringar					
varav SME företag	1 387 387	1 304 276	464 148	37 132	35,6%
varav övriga hushållsexponeringar	5 654 690	4 868 194	1 058 276	84 662	21,7%
Motpartlösa exponeringar	395 254	395 254	361 078	28 886	91,4%
Summa	29 299 501	28 101 722	8 901 586	712 127	31,7%
Kreditrisk enligt schablonmetoden					
Exponeringar mot stater och centralbanker	212 976	216 695	-	-	-
Exponeringar mot kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt myndigheter	3 047 973	2 844 573	-	-	-
Institutsexponeringar	316 112	316 112	63 222	5 058	20,0%
Företagsexponeringar	4 917 837	4 379 487	4 165 403	333 232	95,1%
Hushållsexponeringar	10 167 049	8 691 059	6 306 138	504 491	72,6%
Exponeringar med säkerhet i fastighet	17 216 169	17 139 813	5 856 741	468 539	34,2%
Fallerade exponeringar	271 150	117 879	141 365	11 309	119,9%
Summa	36 149 266	33 705 618	16 532 869	1 322 630	49,1%
Totalt	65 448 767	61 807 340	25 434 455	2 034 756	41,2%

Sparbanken tillämpar schablonmetoden för beräkning av operativa risker och kapitalkravet för operativa risker framgår nedan:

Operativa risker tkr	2017		2016	
	Kapitalkrav	Risnexponerings-belopp	Kapitalkrav	Risnexponerings-belopp
Schablonmetoden	170 532	2 131 644	185 988	2 324 849
Summa kapitalkrav för operativa risker	170 532	2 131 644	185 988	2 324 849

6.3 Kapitaltäckning och kapitalbehov

Kapitalkravet för kreditrisker och operativa risker uppgick per årsskiftet 2017 till 2 062 (2 035) mkr respektive 171 (186) mkr. Kapitalkravet för kreditvärdighetsjustering uppgick till 1 (0,2) mkr. Med en kapitalbas på 5 819 mkr ger det en total kapitalrelation på 20,8 (18,9) procent för Banken. Primärkapitalet uppgick vid samma tidpunkt till 5 319 mkr vilket ger en kärnprimärkapitalrelation på 19,1 (17,1) procent.

Kapitalkrav och riskvägtexponeringsbelopp	2017		2016	
	Kapitalkrav	Risvägt-exponerings-belopp	Kapitalkrav	Risvägt-exponerings-belopp
Minimikapitalkrav för kreditrisker				
- enligt IRK-metoden	708 886	8 861 076	712 127	8 901 586
- enligt Schablonmetoden	1 353 195	16 914 937	1 322 629	16 532 870
Kapitalkrav för operativa risker	170 532	2 131 644	185 988	2 324 849
Kreditvärdighetsjustering	1 012	12 650	172	2 150
Summa	2 233 625	27 920 307	2 220 916	27 761 455
Kärnprimärkapitalrelation	19,1%		17,1%	
Primärkapitalrelation	19,1%		17,1%	
Total kapitalrelation	20,8%		18,9%	
Buffertkrav	4,5%	1 256 414	4,0%	1 110 458
varav kapitalkonserveringsbuffert	2,5%	698 008	2,5%	694 036
varav kontracyklisk kapitalbuffert	2,0%	558 406	1,5%	416 422
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	12,8%	3 585 261	10,9%	3 034 287
Totalt internt bedömt kapitalbehov		3 134 634		2 896 409

6.4 Bruttosoliditetsgrad

Bruttosoliditetsgraden beräknas som kvoten av primärkapital och ett totalt exponeringsmått.

Sparbankens bruttosoliditetstal minskade med 0,08% till 7,72%. Förändringen uppstår genom att banken ökat utlåningen, huvudsakligen till bolån och att detta skett i något högre takt än tillväxten av primärkapitalet.

Bruttosoliditetsgrad	2017	2016
Exponeringar i balansräkningen		
Poster i balansräkningen	66 775 052	59 097 486
Tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa kärnprimärkapital	-675 488	-1 108 369
Sammanlagda exponeringar i balansräkningen	66 099 564	57 989 117
Derivatexponeringar		
Sammanlagda derivatexponeringar	22 140	10 546
Andra poster utanför balansräkningen		
Poster utanför balansräkningen i teoretiska bruttobelopp	2 779 248	2 982 036
Kapital och sammanlagda exponeringar		
Primärkapital	5 318 885	4 755 203
Sammanlagda exponeringar i bruttosoliditetsgrad	68 900 952	60 981 699
Bruttosoliditetsgrad		
Bruttosoliditetsgrad	7,72%	7,80%

6.5 IKLU-process

Sparbanken utför årligen en intern kapital- och likviditetsutvärdering ("IKLU") vilken består av en omfattande bedömning av Sparbankens risker och kapitalbehovet för dessa samt likviditetsutvärdering med scenarioanalyser.

IKLU-processen säkerställer att Banken har tillräckligt med kapital även för mer oförutsedda risker genom att ha en tillräckligt stor kapitalbas samt en tillräckligt stor likviditetsbuffert. Processen är ett verktyg som säkerställer att banken på ett tydligt och adekvat sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker banken är exponerad för samt gör en bedömning av sitt interna kapitalbehov i relation till detta.

Kapitalutvärderingen ska utmynna i en detaljerad redogörelse av kapitalsituationen inklusive en beskrivning av Bankens aktuella riskprofil och riskprofilen för tre år framåt. Dessutom redogörs för vilka metoder Banken använder för att mäta och hantera risker, risklimiten och bedömning av kapital uppdelat per relevanta riskkategorier. IKLU:n innefattar alla risktyper som antas kunna påverka verksamheten. Förutom kreditrisker och operativa risker utvärderas kapitalbehovet även för bland annat ränterisk, valutarisk, likviditetsrisk, ryktesrisk och strategiska risker. Stresstester är en viktig metod i bedömningen av kapital- och likviditetsbehovet.

CFO är ansvarig för att driva IKLU-processen. IKLU:n genomförs minst årligen och fastställs av styrelsen.

7 Risker

7.1 Kreditrisk

7.1.1 Definition

Med kredit-/motpartsrisik avses risken att Banken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som Banken tar på sig när Banken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin.

7.1.2 Riskaptit

Kreditgivning och hantering av kreditrisker är Bankens kärnområde och huvuddelen av Bankens affärsverksamhet. Baserat på Sparbankens riskaptit och långsiktiga inriktning är limiten för kreditförlustnivå att den, under en konjunkturcykel på tre år, inte ska överstiga 0,25 % av kreditvolymen i egen portfölj. Utfallet under den senaste tre-årsperioden innebär en återföring av kreditförluster med 0,02%. Därtill sätts mål utifrån koncentrationer mot sektorer, säkerheter och namn samt maximinivåer på andelen osäkra engagemang i den egna kreditstocken.

7.1.3 Riskhantering

Kreditrisken är den viktigaste risken för Sparbankens både genom att kreditgivning är Sparbankens kärnverksamhet och kreditrisken utgör den största delen i beräkningen av Sparbankens kapitalkrav. Kreditrisker förekommer i hela processen vid kreditgivning och beaktas i samtliga moment som prospektering, beredning, utbetalning och under löptiden. Det är därför centralt att det finns en god hantering av kreditrisker. Detta säkerställs bland annat genom ett heltäckande regelverk för kreditgivning och en väl fungerande kreditprocess vilket bland annat uppnås genom att löpande ha utbildning av anställda som är delaktiga i processen för kreditgivning. Därtill är en rättvisande riskklassificering av krediterna synnerligen viktig samt även säkerställandet av att kreditriskmodellerna som används fungerar ändamålsenligt.

För befintliga kreditengagemang ligger fokus på löpande utvärdering i syfte att identifiera förhöjda kreditrisker och vidta åtgärder för att förebygga kreditförluster. I detta ingår till exempel att värdera och utvärdera säkerheterna för krediterna. Slutligen säkerställs årligen genom Bankens interna kapitalutvärderingsprocess att tillräckligt kapital hålls för att täcka oväntade kreditförluster.

7.1.4 Mätning och analys av kreditrisk

Banken mäter sina kreditrisker löpande. Portföljen genomlysas ur flera olika dimensioner som; riskklasser, säkerheter, tillkommande volymer, osäkerhetsnivåer med mera. Banken har tillstånd från Finansinspektionen att använda intern riskklassificeringsmetod (IRK) för delar av kreditstocken. Dessutom har Banken påbörjat ansökansprocess för att få tillstånd att använda IRK även för resterande kreditstock avseende instituts-, företags- och hushållsexponeringar. De delar som inte omfattas av IRK kapitaltäcks istället i enlighet med schablonmetoden.

En del i mätningen och hanteringen av kreditrisker utgörs av stresstester. Stresstesterna utförs årligen inom ramen för den interna kapitalutvärderingen. Stresstesterna utgår ifrån ett scenario som påverkar kredittagarnas återbetalningsförmåga. Resultatet av stresstesterna utvärderas mot fastställd riskaptit och rapporteras till ledning och styrelse.

7.1.5 Riskklassificering

Riskklass provas och fastställs i samband med beslut för kreditgivning och kredituppföljning. Riskklassen ligger till grund och påverkar omfattningen av analys och dokumentation av kunden samt hur kunden ska följas upp. Kunder med låg risk kan hanteras i en enklare och snabbare kreditprocess. Kunder med högre risk leder till ökade uppföljningskrav.

Klassificeringen syftar till att uppskatta sannolikheten för fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 23 klasser där 0 representerar störst risk, 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang. Efterföljande tabell beskriver Bankens riskklassificering och hur den relaterar till den teoretiskt beräknade sannolikheten för fallissemang inom 12 månader (PD) samt indikativ rating enligt Standard & Poor's. Av de IRK-klassade hushålls- respektive företagsexponeringarna ligger 72 (69) %, respektive 36 (38) % inom riskklasserna 13-21, så kallad investment grade, där risken för fallissemang bedöms vara låg.

Tabellen nedan beskriver Bankens riskklassificering och hur den relaterar till den beräknade sannolikheten för fallissemang inom ett år samt hur det indikativt korresponderar med en rating från Standard & Poor's.

Riskklass enligt IRK		PD %	Indikativ rating
Låg risk	13-21	<0.5	BBB- till AAA
Normal risk	9-12	0.5-2.0	BB- till BB+
Förhöjd risk	6-8	2.0-5.7	B+ till BB-
Hög risk	0-5	>5.7	C till B
Fallerade	Fallerad	100	D

Modellerna för att ta fram riskklassificeringen är av två olika typer. Den ena bygger på statistisk metod, vilket förutsätter tillgång till en stor mängd information om motparter samt tillräckligt stor andel av information om motparter som fallerat. I de fall statistiska metoder inte är tillämpliga skapas modeller där bedömningskriterierna fastställs genom expertbedömning. Validering av modellen görs vid större ändringar samt årligen i syfte att säkerställa att de mäter risken på ett korrekt vis. Modellerna skattar normalt en sannolikhet för fallissemang på ett års sikt. Exponeringsbelopp per risk- och exponeringsgrupp samt totalt exponerat belopp per riskklass framgår av tabellen nedan

Exponeringar per riskklass och exponeringsgrupp 2017

tkr	Hushåll	%	Företag	%	Institut	%	Stater	%	Övriga	%	Totalt	%
Låg risk	14 948 226	72%	2 467 930	36%	4 303 921	100%	-	-	-	-	21 720 077	68%
Normal risk	4 514 445	22%	3 744 106	55%	-	-	-	-	-	-	8 258 551	26%
Förhöjd risk	989 813	5%	571 813	8%	-	-	-	-	-	-	1 561 626	5%
Hög risk	160 279	1%	69 990	1%	-	-	-	-	-	-	230 269	1%
Fallerade	14 495	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	14 495	0%
Icke riskklassificerade	-	-	-	-	-	-	-	-	229 460	100%	229 460	1%
Summa IRK-metoden	20 627 258		6 853 839		4 303 921				229 460		32 014 478	
Schablonmetoden *)	28 128 405		4 380 389		329 001		4 442 217		75 557		37 355 569	

Exponeringar per riskklass och exponeringsgrupp 2016

tkr	Hushåll	%	Företag	%	Institut	%	Stater	%	Övriga	%	Totalt	%
Låg risk	11 792 182	69%	2 656 019	38%	3 566 320	100%	-	-	-	-	18 014 521	64%
Normal risk	4 099 452	24%	3 560 467	50%	-	-	-	-	-	-	7 659 919	27%
Förhöjd risk	959 120	6%	734 651	10%	-	-	-	-	-	-	1 693 771	6%
Hög risk	187 116	1%	78 833	1%	-	-	-	-	-	-	265 949	1%
Fallerade	20 696	0%	51 612	1%	-	-	-	-	-	-	72 308	0%
Icke riskklassificerade	-	-	-	-	-	-	-	-	395 254	100%	395 254	1%
Summa IRK-metoden	17 058 566		7 081 582		3 566 320				395 254		28 101 722	
Schablonmetoden *)	25 830 872		4 379 487		316 112		3 061 268		117 879		33 705 618	

*) Hushåll inkluderar Exponeringar med säkerhet i fastighet

7.1.6 Löptider

Nedanstående sammanställning redovisar utestående exponeringar fördelade på löptider och exponeringsgrupper.

Exponeringar per löptid och exponeringsgrupp 2017	Kreditrisk enligt IRK-metoden					Kreditrisk enligt schablonmetoden						
	Institut	Företag	Säkerhet i fastighet	Hushåll	Övrigt	Stat och kommun	Institut	Företag	Hushåll	Säkerhet i fastighet	Övrigt	Summa
Högst 3 mån	1 376 190	69 821	43 733	181 264	96 332	2 427 969	-	40 908	229 429	298 294	1 077	4 765 017
Längre än 3 mån men högst 1 år	1 352 878	206 146	219 577	450 374	4 415	1 269	-	96 569	262 390	681 596	2 175	3 277 389
Längre än 1 år men högst 5 år	1 573 519	285 139	1 644 359	449 905	23 544	1 647 324	-	157 879	222 587	3 046 167	14 588	9 065 011
Längre än 5 år men högst 10 år	-	-	1 457	162	-	-	-	-	-	3 832	87	5 538
Längre än 10 år	1 334	5 865 538	11 800 830	6 262 792	-	365 655	329 001	4 085 033	4 148 475	19 242 204	51 061	52 151 923
Utan löptid	-	-	-	-	105 170	-	-	-	-	-	-	105 170
Totalt	4 303 921	6 426 644	13 709 956	7 344 497	229 460	4 442 217	329 001	4 380 389	4 862 881	23 272 093	68 988	69 370 047

Exponeringar per löptid och exponeringsgrupp 2016	Kreditrisk enligt IRK-metoden					Kreditrisk enligt schablonmetoden						
	Institut	Företag	Säkerhet i fastighet	Hushåll	Övrigt	Stat och kommun	Institut	Företag	Hushåll	Säkerhet i fastighet	Övrigt	Summa
Högst 3 mån	967 012	313 510	40 038	107 888	51 084	1 099 923	2 620	53 903	184 757	208 981	2 161	3 031 878
Längre än 3 mån men högst 1 år	23 780	475 486	188 273	240 843	7 448	4 860	2 031	205 723	306 214	642 240	2 372	2 099 270
Längre än 1 år men högst 5 år	2 573 904	359 230	1 001 224	275 219	39 724	1 658 642	950	167 421	232 916	2 699 965	2 228	9 011 423
Längre än 5 år men högst 10 år	-	39 154	1 490	171	-	-	-	-	95	14 967	-	55 876
Längre än 10 år	1 624	5 300 583	10 248 823	5 548 216	-	297 842	310 511	3 952 441	4 418 319	17 122 417	111 118	47 311 895
Utan löptid	-	-	-	-	296 998	-	-	-	-	-	-	296 998
Totalt	3 566 320	6 487 963	11 479 848	6 172 337	395 254	3 061 268	316 112	4 379 488	5 142 301	20 688 570	117 879	61 807 340

7.1.7 Säkerheter

Sparbankens utlåningsverksamhet bedrivs främst i form av utlåning mot säkerhet i fastigheter vilket Banken har lång erfarenhet och robusta rutiner för. Uppdateringar av säkerhetsvärden sker på årlig basis för företagsexponeringar och vid behov för exponeringar i hushållsklassen.

I tabellen nedan redovisas exponering i förhållande till de säkerheter som ställts för krediten, primärt avser dessa säkerheter pantbrev i fastigheter.

Kreditriskexponering, brutto och netto 2017

	Total kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter avseende poster i balans- räkningen samt åtaganden	Total kreditrisk- exponering efter avdrag för säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	95 133	-	95 133	95 133	-
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	33 508 050	21 883	33 486 167	33 100 757	385 410
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	5 700 717	2 255	5 698 462	5 643 586	54 876
Pantbrev i jordbruksfastigheter	6 650 343	4 042	6 646 301	6 622 918	23 383
Pantbrev i andra näringsfastigheter	7 147 583	6 394	7 141 189	7 074 688	66 501
Företagsinteckning	1 512 409	33 171	1 479 238	1 449 545	29 693
Övriga ⁵	2 401 633	24 112	2 377 521	522 229	1 855 292
Summa	57 015 868	91 857	56 924 011	54 508 856	2 415 155
Kreditinstitut					
Swedbank	1 485 373	-	1 485 373	-	1 485 373
Övriga	10 239	-	10 239	-	10 239
Räntebärande värdepapper					
- AAA ⁶	4 232 324	-	4 232 324	-	4 232 324
- AA	240 928	-	240 928	-	240 928
- A	126 767	-	126 767	-	126 767
- BBB eller lägre	9 117	-	9 117	-	9 117
- utan rating	1 100	-	1 100	-	1 100
Summa	6 105 848	-	6 105 848	-	6 105 848
Eventualförpliktelser och åtaganden					
Kreditlöften och outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	6 307 059	-	6 307 059	-	6 307 059
Utställda finansiella garantier	647 095	-	647 094	157 640	489 454
Summa	6 954 154	-	6 954 153	157 640	6 796 513
Total kreditriskexponering	70 075 870	91 857	69 984 012	54 666 496	15 317 516

Kreditriskexponering, brutto och netto 2016

	Total kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter avseende poster i balans- räkningen samt åtaganden	Total kreditrisk- exponering efter avdrag för säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Stattlig och kommunal borgen ²	90 184	-	90 184	90 184	-
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	27 552 792	21 440	27 531 352	27 292 149	239 203
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	5 708 680	8 107	5 700 573	5 666 674	33 899
Pantbrev i jordbruksfastigheter	6 429 941	13 052	6 416 889	6 395 552	21 337
Pantbrev i andra näringsfastigheter	6 614 311	24 647	6 589 664	6 553 361	36 303
Företagsinteckning	1 583 865	56 151	1 527 714	1 496 452	31 262
Övriga ⁵	3 198 817	46 719	3 152 098	253 370	2 898 728
Summa	51 178 590	170 116	51 008 474	47 747 742	3 260 732
Kreditinstitut					
Swedbank	760 002	-	760 002	-	760 002
Övriga	9 338	-	9 338	-	9 338
Räntebärande värdepapper					
- AAA ⁶	4 289 762	-	4 289 762	-	4 289 762
- AA	326 553	-	326 553	-	326 553
- A	24 888	-	24 888	-	24 888
- BBB eller lägre	8 651	-	8 651	-	8 651
- utan rating	34 934	-	34 934	-	34 934
Summa	5 454 128	-	5 454 128	-	5 454 128
Eventualförpliktelser och åtaganden					
Kreditlöften och outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	6 327 173	-	6 327 173	-	6 327 173
Utställda finansiella garantier	634 329	-	634 329	178 876	455 453
Summa	6 961 502	-	6 961 502	178 876	6 782 626
Total kreditriskexponering	63 594 220	170 116	63 424 104	47 926 618	15 497 486

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² Inklusive krediter till stat och kommun

³ Inklusive bostadsrätter

⁴ Inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ Inklusive krediter utan säkerhet

⁶ Standard and Poor's rating

7.1.8 Kreditriskjusteringar

Banken utvärderar kontinuerligt om det föreligger nedskrivningsbehov av lån och om det finns objektiva belägg för att så är fallet så klassas fordringarna som osäkra. Som objektiva belägg att nedskrivningsbehov föreligger räknas generellt betalningar som är mer än 90 dagar försenade.

Bankens huvudprincip är att utvärderingen avseende nedskrivningsbehov görs på individuell basis. För lån som inte bedöms vara individuellt väsentliga avseende belopp tillämpas vid behov gruppvis nedskrivning utan att individuell prövning görs.

En oreglerad fordran är en fordran som är förfallen till betalning sedan mer än 90 dagar och en osäker lånefordran är en fordran där det är sannolikt att betalning inte fullföljs och för vilken säkerhetens värde ej med betryggande marginal täcker både kapitalbelopp plus räntor samt förseningsavgifter.

Sparbanken inför vid årsskiftet 2017/2018 regler enligt IFRS 9 standard. Regelverket är en internationell redovisningsstandard som per 2018-01-01 ersätter den tidigare standarden IAS 39. Standarden fastställer principer för redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder. De nya reglerna för nedskrivningar består i att förväntade och inte bara inträffade kreditförluster ska redovisas fr o m 1 januari 2018. I och med de nya reglerna förväntas reserveringen för kreditförluster på utlåning till allmänheten öka jämfört med tidigare reservering. Ett arbete för att ta fram nya modeller har gjorts under 2017 för beräkning och reservering av förväntade kreditförluster. Banken har genomfört en analys av storleken på de kvantitativa effekterna på bankens egna kapital när IFRS 9 börjar tillämpas 1/1 2018. Den negativa effekten uppgår till 40 mkr före skatt.

Förändring av nedskrivningar tkr

	Individuellt värderade osäkra låne- fordringar	Gruppvis värderade låne- fordringar	Summa
Ingående balans 1 januari 2017	165 634	4 482	170 116
Årets nedskrivning för kreditförluster	24 358	-	24 358
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	-66 403	-1 646	-68 049
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-34 568	-	-34 568
Utgående balans 31 december 2017	89 021	2 836	91 857

Åldersanalys, förfallna men ej nedskrivna lånefordringar	2017	2016
tkr		
Fordringar förfallna 60 dgr eller mindre	389 675	289 466
Fordringar förfallna > 60 dgr - 90 dgr	1 667	24 552
Fordringar förfallna > 90 dgr - 180 dgr	525	13 007
Fordringar förfallna > 180 dgr - 360 dgr	3 372	492
Fordringar förfallna > 360 dgr	10 035	10 696
Summa	405 274	338 213

Lånefordringar per kategori av låntagare	2017	2016
tkr		
Lånefordringar, brutto		
- offentlig sektor	30 315	31 736
- företagssektor	15 337 844	15 418 106
- hushållssektor	41 647 709	35 728 748
varav enskilda företagare	11 307 925	10 778 571
Summa	57 015 868	51 178 590
varav:		
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar	52 204	102 870
- företagssektor	30 278	63 779
- hushållssektor	21 926	39 091
Osäkra lånefordringar	135 045	303 448
- företagssektor	105 631	249 746
- hushållssektor	29 414	53 702
Avgår:		
Specifika nedskrivningar för individuellt värderade fordringar	89 021	165 634
- företagssektor	72 296	138 612
- hushållssektor	16 725	27 022
Nedskrivningar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar	2 836	4 482
- hushållssektor	2 836	4 482
Lånefordringar, nettoredovisat värde		
- offentlig sektor	30 315	31 736
- företagssektor	15 265 548	15 279 494
- hushållssektor	41 628 148	35 697 244
varav enskilda företagare	11 307 925	10 778 571
Nettoredovisat värde	56 924 011	51 008 474
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	29 430	49 655
Summa	56 953 441	51 058 129

Definitioner:

Oreglerad lånefordran är fordran för vilken räntor, amorteringar och övertrasseringar är förfallna till betalning sedan mer än 90 dagar.

Osäker lånefordran är en fordran för vilken det är sannolikt att betalningarna inte fullföljs enligt kontraktsvillkoren och för vilken säkerhetens värde ej med betryggande marginal täcker både kapitalbelopp och räntor, inkl ersättning för ev förseningar.

7.1.9 Motpartsrisk

Motpartsrisk innebär risken att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden gentemot Sparbanken, vilket kan leda till förluster. Motpart avser här avtalsmotparter för ränte- och valutaderivat som ingåtts i syfte att säkra valuta- och ränterisker. För kapitalkravsberäkningen för motpartsrisk avseende derivat används marknadsvärderingsmetoden. Tabellen nedan visar Bankens derivatinnehav.

Derivat och säkringsredovisning 2017

tkr	Nominellt belopp/ återstående löptid			Total	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	> 5 år			
Derivat utanför säkringsredovisning						
Ränterelaterade kontrakt				290 000		
Swappar	-	290 000	-	290 000	-	25 350
Valutarelaterade kontrakt				256 379		
Terminer	223 687	32 692	-	256 379	4 442	4 077
Summa				546 379		
Derivat för verkligtvärde-säkringar						
Ränterelaterade kontrakt				2 960 825		
Optioner i form av räntecapar	157 000	307 000	5 000	469 000	28	-
Swappar	502 000	1 989 825	-	2 491 825	-	29 343
Summa				2 960 825		
Totalsumma	882 687	2 619 517	5 000	3 507 204	4 470	58 770

Derivat och säkringsredovisning 2016

tkr	Nominellt belopp/ återstående löptid			Total	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	> 5 år			
Derivat utanför säkringsredovisning						
Ränterelaterade kontrakt				340 000		
Swappar	50 000	240 000	50 000	340 000	-	34 497
Valutarelaterade kontrakt				396 834		
Terminer	359 696	37 138	-	396 834	-	-
Summa				736 834		
Derivat för verkligtvärde-säkringar						
Ränterelaterade kontrakt				2 288 025		
Optioner i form av räntecapar	45 000	419 000	50 000	514 000	218	-
Swappar	380 700	1 383 325	10 000	1 774 025	-	53 146
Summa				2 288 025		
Totalsumma	835 396	2 079 463	110 000	3 024 859	218	87 643

7.2 Marknadsrisk

7.2.1 Definition

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller lägre framtida intjäning till följd av förändringar i räntor, valutakurser, aktiekurser, kreditspreadar eller andra riskfaktorer på finansiella marknader. Sparbanken har inga tillgångar klassificerade som handelslager.

7.2.2 Riskaptit

Banken har en låg riskprofil med begränsade risker på de finansiella marknaderna. Bankens verksamhet på dessa marknader motiveras i första hand av att långsiktigt tillfredsställa kundernas behov och underlätta Bankens egen finansiering, i andra hand av att skapa avkastning genom positionstagning. Sparbanken har marknadsrisk som en naturlig del inom sin likviditetsförvaltning. Styrelsen har fastställt att övergripande riskaptit inom området är att VaR (med 99% sannolikhet och 10 dagars horisont) ej ska överstiga 0,20% av placerad volym.

7.2.3 Riskhantering

Finansfunktionen är ansvarig för den löpande finansförvaltningen och därmed den operativa dagliga hanteringen av stora delar av Bankens marknadsrisk. Vidare är den oberoende riskfunktionen ansvarig för att kontrollera riskerna.

7.2.4 Mätning av marknadsrisken - VaR

För att på en övergripande nivå visa på den marknadsrisk som uppkommer pga. placeringarna av överskottslikviditeten används riskmättet VaR med historisk simulering.

Måttet beräknas för Sparbanken med 99 % sannolikhet och med 10 dagars horisont. VaR beräknas per 2017-12-31 till 3,4 mkr (5,1 mkr). Procentuellt motsvarar detta en VaR på 0,08 % (0,11 %).

7.2.5 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på, eller framtida kassaflöden från, en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

Banken har en mycket liten exponering mot aktiekursrisker genom små och långsiktiga aktieinnehav.

7.2.6 Valutarisk

7.2.6.1 Definition

Valutarisken uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

7.2.6.2 Riskaptit

Valutarisken är uttryckt som en övergripande tolerans och mäts för samtliga portföljer.

- Nettoposition i enskild valuta: Högst 1 procent av kapitalbasen
- Aggregerad nettoposition: Högst 2,5 procent av kapitalbasen

7.2.6.3 Valutarisk i balansräkningen

I balansräkningen finns valutarisk i mindre volymer in- och utlåning samt valutaterminer. Samtliga positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank, varför valutarisken i nettopositioner är marginell.

7.2.7 Ränterisk

7.2.7.1 Definition

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindningstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

7.2.7.2 Riskaptit

I enlighet med Sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Sparbankens ränterisk, mätt som nuvärdesberäkning, i den totala verksamheten får vid en parallellförskjutning av räntenivåerna med +/-2 procent inte överstiga 5 procent av kapitalbasen.

För bunden in- och utlåning används derivatavtal för att minska ränterisken, exempelvis genom ränteswap-avtal.

7.2.7.3 Riskhantering

För att säkra sig mot ränterisken i Sparbankens fastförräntade utlåning har Banken i stor utsträckning ingått ränteswapavtal, dvs avtal enligt vilka Banken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. För de lån med rörlig ränta där Banken har garanterat en högsta ränta gentemot kund har återförsäkring skett genom avtal om räntetak. Dessa avtal ger Banken ersättning för räntebortfall som kan uppstå när kundernas räntetak överskrids. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrade lån och swapavtal respektive avtal om räntetak.

En uppgång av marknadsräntorna med 2 procentenheter påverkar det egna kapitalet med -138 (-119) mkr och en nedgång med 2 procentenheter påverkar det egna kapitalet med 149 (128) mkr per 2017-12-31. Beräkningen sker i enlighet med Finansinspektionens Föreskrifter 2007:4 om rapportering av ränterisk i övrig verksamhet. Övriga parametrar antas vara oförändrade.

Hantering av Bankens räntexponering är centraliserad, vilket innebär att den centrala finansfunktionen ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

7.2.7.4 Ränterisikexponering

Nedan framgår Sparbankens strukturella ränterisk genom nedbrytning av både tillgångs- och skuldsidan på räntebindningstid.

Ränterisikexponering 2017

Räntebindningstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	-	-	-	-	-	-	-	1 979	1 979
Belåningsbara statsskuldförbindelser	105 682	824 108	-	-	-	-	-	-	929 790
Utlåning till kreditinstitut	1 477 073	-	-	-	-	-	-	18 539	1 495 612
Utlåning till allmänheten	28 157 498	21 514 238	785 363	699 854	3 836 525	1 954 512	5 451	-	56 953 441
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 257 445	2 220 561	202 440	-	-	-	-	-	3 680 446
Övriga tillgångar	2 700 000	-	-	-	-	-	-	1 013 784	3 713 784
Summa	33 697 698	24 558 907	987 803	699 854	3 836 525	1 954 512	5 451	1 034 302	66 775 052
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	54 688	529 568	-	-	-	-	-	-	584 256
Inlåning från allmänheten	45 666 272	1 288 561	1 142 896	346 052	96 464	28 010	-	72 969	48 641 224
Emitterade värdepapper	5 238 787	5 046 925	400 121	-	-	-	-	-	10 685 833
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	310 443	310 443
Efterställda skulder	-	500 000	-	-	-	-	-	-	500 000
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	6 053 296	6 053 296
Summa skulder och eget kapital	50 959 747	7 365 054	1 543 017	346 052	96 464	28 010	-	6 436 708	66 775 052
Differens tillgångar och skulder	-17 262 049	17 193 853	-555 214	353 802	3 740 061	1 926 502	5 451	-5 402 406	-
Räntederivat, rörlig ränta erhålls ¹	906 000	1 875 825	-	-	-	-	-	-	2 781 825
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	-	163 000	198 000	141 000	1 259 825	1 020 000	-	-	2 781 825
Kumulativ exponering	-16 356 049	2 550 629	1 797 415	2 010 217	4 490 453	5 396 955	5 402 406	-	-

Ränterisiksexponering 2016

Räntebindningstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	-	-	-	-	-	-	-	34 176	34 176
Belåningsbara statsskuldförbindelser	658 327	824 034	-	-	-	-	-	-	1 482 361
Utlåning till kreditinstitut	760 007	-	-	-	-	-	-	9 333	769 340
Utlåning till allmänheten	30 679 730	14 513 028	442 459	674 671	3 328 543	1 394 438	25 260	-	51 058 129
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	653 676	2 341 551	-	-	207 200	-	-	-	3 202 427
Övriga tillgångar	1 000 000	-	-	-	-	-	-	1 551 053	2 551 053
Summa	33 751 740	17 678 613	442 459	674 671	3 535 743	1 394 438	25 260	1 594 562	59 097 486
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	77 830	-	-	-	-	-	-	-	77 830
Inlåning från allmänheten	42 195 593	1 355 111	1 513 982	375 779	118 470	34 831	213	77 429	45 671 408
Emitterade värdepapper	2 098 566	3 796 215	499 984	-	249 832	-	-	-	6 644 597
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	305 467	305 467
Efterställda skulder	-	500 000	-	-	-	-	-	-	500 000
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	5 898 184	5 898 184
Summa skulder och eget kapital	44 371 989	5 651 326	2 013 966	375 779	368 302	34 831	213	6 281 080	59 097 486
Differens tillgångar och skulder	-10 620 249	12 027 287	-1 571 507	298 892	3 167 441	1 359 607	25 047	-4 686 518	-
Räntederivat, rörlig ränta erhålls ¹	697 200	1 416 825	-	-	-	-	-	-	2 114 025
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	30 000	34 000	191 000	175 700	927 200	696 125	60 000	-	2 114 025
Kumulativ exponering	-9 953 049	3 457 063	1 694 556	1 817 748	4 057 989	4 721 471	4 686 518	-	-

¹ och ² Nominellt värde

Räntenettorisk: genomsnitt på räntenettet under kommande tolv månadersperiod vid en ränteuppgång eller nedgång på 1 procentenhet på balansdagen utgör -3,4 mkr (5,7) Beräkningen, som inkluderar derivat, bygger på antagandet att alla tillgångar och skulder samt långa och korta positioner inom ett intervall förfaller i intervalllets mitt. Övriga parametrar antas vara oförändrade.

7.3 Likviditetsrisk

7.3.1 Definition

Likviditetsrisk är risken för att Banken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med Bankens finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att bankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider. Styrelsen i Sparbanken Skåne har definierat likviditetsrisk som risken för att Sparbanken inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden på grund av brist på likvida medel eller att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normalt eller genom att tillgångar avyttras till kraftigt underpris.

7.3.2 Riskaptit

Sparbankens riskaptit avseende likviditetsrisker är mycket låg och risken minimeras i möjligaste mån genom att sätta upp mål avseende likviditetshanteringen och genom att hålla en likviditetsreserv. Banken ska alltid ha en likviditetstäckningsgrad (LCR) som uppgår till minst 110%. Per 2017-12-31 uppgår LCR till 323%.

För att hålla en likviditetsberedskap även med hänsyn till kommande obligationsförfall av seniora eller säkerställda obligationer har styrelsen fastställt som riskaptit att förfallen ska medräknas med 30% av beloppen för den kommande tre-månadersperioden och 70% av beloppen för den kommande två-månadersperioden, och att banken ändå ska, med hänsyn till detta, ha en LCR på minst 110%. Per 2017-12-31 uppgår denna kvot till 290%.

7.3.3 Riskhantering

För att minimera risken för likviditetsstörningar struktureras Bankens finansiering så att den är långsiktig, stabil och diversifierad. Det ska finnas en balans mellan långsiktiga tillgångar och skulder. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad.

Styrelsen ansvarar för att Bankens finansiella risker (inklusive likviditetsrisker) identifieras, mäts, hanteras, kontrolleras och rapporteras inom Sparbanken. Styrelsen fastställer årligen Bankens Riskpolicy samt Finans- och kapitalpolicy. Vidare fastställer styrelsen Bankens riskaptit avseende likviditetsrisker, samt Bankens likviditets- och finansieringsstrategi.

För den löpande förvaltningen av likviditetsrisker ansvarar CFO. Sparbankens riskfunktion ansvarar för löpande uppföljning och oberoende kontroll av Bankens egna placeringar och uppföljning av likviditetsrisker. Bankledningen erhåller veckovis uppföljning av likviditeten och styrelsen erhåller månatligen en rapport över Bankens likviditetssituation.

Likviditet mkr	2017	2016
Likviditetsreserv	8 132	6 031
Varav:		
kassamedel	3 864	1 450
belåningsbara statsskuldförbindelser	930	980
emitterade av offentliga organ	704	703
säkerställda obligationer	2 634	2 898
Likviditetskvoter		
Utlåning/inlåning	120%	112%
Likviditetstäckningskvot (LCR)	323%	186%

Sparbanken håller en avskild reserv av högkvalitativa likvida tillgångar som kan användas för att säkra Bankens kortsiktiga betalningsförmåga. Storleken på reserven ska vara sådan att det är möjligt att stå emot en allvarlig likviditetspåfrestning.

Likviditetsreserven består av tillgångar som kan skapa likviditet på kort sikt (max 5 dagar) till förutsägbara värden.

Kravet är att tillgångarna är likvida på den privata marknaden och belåningsbara i centralbanken. Inlåningsmedel i annan bank, som är tillgängliga påföljande dag, kan medräknas i likviditetsreserven.

7.3.5 Finansiering

För att säkerställa den framtida finansieringen har Banken utformat en långsiktig strategi för möjlighet till anskaffning av kapital, närvaro på de finansiella marknaderna och att det finns tillräcklig diversifiering av finansieringskällorna. Den största delen av finansieringen kommer från inlåning från allmänheten. Merparten av inlåningen är rörlig. Under kvartal 3 beslutade styrelsen om ett program för säkerställda obligationer i svenska kronor, med en ram om 30 miljarder kronor, för att diversifiera upplåningen ytterligare. Sedan tidigare har banken ett MTN-program (Medium Term Notes) för längre finansiering samt ett certifikatsprogram för kort finansiering. Samtliga obligationer är noterade på Nasdaq OMX Nordic Stockholm. Mer information om obligationsprogrammen finns på www.sparbankenskane.se.

I slutet av september emitterade banken den första säkerställda obligationen på nominellt 3 000 mkr, med löptid 5 år och med rörlig ränta. Programmet för säkerställda obligationer åsätts rating AAA med stable outlook av kreditvärderingsföretaget S&P Global.

Bankens utestående obligationer utöver ovannämnda säkerställda obligation, uppgick per 31 december 2017 till 6 700 mkr (totalt program om 10 000 mkr) och emitterade certifikat uppgick till 950 mkr (totalt program om 4 000 mkr). Banken har löpande under året emitterat både obligationer och certifikat på den svenska kapitalmarknaden.

Efterställda skulder, i form av tidsbundna förlagslån, uppgick till 500 mkr per 31 december 2017.

7.3.6 Beredskapsplan och stresstester

Sparbanken har fastställt en beredskapsplan för hantering av likviditetsrisker. Syftet med beredskapsplanen är att förbereda Banken på olika handlingsalternativ om likviditetsutvecklingen får en ogynnsam utveckling. I beredskapsplanen beskrivs händelser som kan utlösa beredskapsplanen samt åtgärder för att förstärka likviditeten.

Sparbanken genomför stresstester regelbundet. Resultatet av stresstesterna utvärderas mot Bankens fastställda riskaptit och används för att anpassa Bankens strategier och riktlinjer.

7.3.7 Likviditetsexponering

Nedan redovisas Bankens strukturella likviditetssituation med kontraktuell återstående löptid avseende finansiering samt utlåning.

Likviditetsexponering, 2017

Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde)	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden
Tillgångar							
Kassa	-	-	-	-	-	1 979	1 979
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	-	-	-	925 000	-	-	925 000
Utlåning till kreditinstitut	1 495 612	-	-	-	-	-	1 495 612
Utlåning till allmänheten	958 367	1 644 377	5 488 898	12 340 895	58 489 696	-	78 922 233
Räntebärande värdepapper	-	51 305	1 352 445	2 263 223	-	-	3 666 973
Övriga tillgångsposter	-	2 700 000	-	-	-	1 013 784	3 713 784
Summa tillgångar	2 453 979	4 395 682	6 841 343	15 529 118	58 489 696	1 015 763	88 725 581
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	84 688	216	24 470	383 043	95 342	-	587 759
Inlåning från allmänheten	45 190 562	1 983 289	1 400 963	130 453	512 556	-	49 217 823
Derivat	-	10 557	25 954	67 363	-	-	103 874
Emitterade värdepapper	-	1 957 057	2 014 147	3 129 053	-	-	7 100 257
Efterställda skulder	-	1 774	5 481	503 627	-	-	510 882
Övriga skuldposter och eget kapital	-	-	-	-	-	6 363 740	6 363 740
Summa skulder och eget kapital	45 275 250	3 952 893	3 471 015	4 213 539	607 898	6 363 740	63 884 335
Kreditlöften	-3 227 165	-	-	-	-	-	-3 227 165
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	-3 079 894	-	-	-	-	-	-3 079 894
Beviljad outnyttjad kredit hos Swedbank	2 000 000	-	-	-	-	-	2 000 000
Total skillnad	-47 128 330	442 789	3 370 328	11 315 579	57 881 798	-5 347 977	20 534 187

Likviditetsexponering, 2016

Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde)	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden
Tillgångar							
Kassa	-	-	-	-	-	34 176	34 176
Belåningsbara stadsskuldskuldförbindelser m m	-	50 044	-	1 425 000	-	-	1 475 044
Utlåning till kreditinstitut	769 340	-	-	-	-	-	769 340
Utlåning till allmänheten	1 173 246	2 287 400	4 602 923	11 487 873	50 418 579	-	69 970 021
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	362 698	30 304	2 793 948	10 015	-	3 196 965
Övriga tillgångsposter	-	1 000 000	-	-	-	1 540 250	2 540 250
Summa tillgångar	1 942 586	3 700 142	4 633 227	15 706 821	50 428 594	1 574 426	77 985 796
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	77 830	-	-	-	-	-	77 830
Inlåning från allmänheten	41 721 895	2 019 956	1 777 654	139 482	-	-	45 658 987
Derivat	-	10 686	27 041	73 016	1 704	-	112 447
Emitterade värdepapper	-	254 775	709 525	3 281 883	-	-	4 246 183
Efterställda skulder	-	1 724	5 248	510 476	-	-	517 448
Övriga skuldposter och eget kapital	-	-	-	-	-	6 192 808	6 192 808
Summa skulder och eget kapital	41 799 725	2 287 141	2 519 468	4 004 857	1 704	6 192 808	56 805 703
Kreditlöften	-3 274 573	-	-	-	-	-	-3 274 573
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	-3 052 600	-	-	-	-	-	-3 052 600
Beviljad outnyttjad kredit hos Swedbank	2 000 000	-	-	-	-	-	2 000 000
Total skillnad	-44 184 312	1 413 001	2 113 759	11 701 964	50 426 890	-4 618 382	16 852 920

Tabellerna visar en analys av tillgångar och skulder utifrån förväntade tidpunkter för återbetalning eller bortbokning av samtliga tillgångar och skulder i balansräkningen.

Banken bedömer att de förväntade tidpunkterna för återvinning eller bortbokning av tillgångar och skulder i balansräkningen i allt väsentligt överensstämmer med de löptider som beskrivs i tabellen ovan. Dock med undantag för att merparten av inlåning från allmänheten bedöms ha en förväntad löptid överstigande 12 månader.

7.4 Operativ risk

7.4.1 Definition

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk. Med legal risk menas risken för böter, skadestånd eller straffåtgärder utdömda vid myndighetsutövning, samt därtill kostnader i samband med förlikningar, juridiska processer etc.

7.4.2 Riskaptit

Operativ risk är av sin natur, till skillnad från finansiella risker, inte direkt kopplad till affärsmässigt risktagande utan beror i stället av verksamhetens omfattning, art och komplexitet. Då operativ risk är en icke önskvärd risk ska såväl förväntade som oförväntade förluster ligga på en låg nivå och i första hand kunna täckas av löpande intjäning. Verksamheten strävar också aktivt efter att minimera den operativa riskexponeringen då den är att betrakta som en kostnad vilken ska minimeras i största möjliga utsträckning. Sparbankens styrelse har bland annat definierat en limit avseende individuella operativa förluster uppgående till 3 mkr samt ackumulerade förluster på 20 mkr sett över en 12 månadersperiod. För att följa riskutvecklingen har därtill ett antal riskindikatorer fastställts, vilka mäts och rapporteras kvartalsvis.

7.4.3 Metod för beräkning av operativa risker

Sparbanken kapitaltäckar operativ risk enligt schablonmetoden. Enligt schablonmetoden ska instituten dela in sina verksamheter i affärsområden med avgränsningar som ges av CRR-regelverket. Instituterna ska beräkna kapitalbaskravet för operativ risk som det treåriga genomsnittet av summan av de årliga kapitalbaskraven för samtliga de affärsområden som avses.

Det årliga kapitalbaskravet för varje affärsområde är lika med produkten av den procentsats som regelverket anger, och den del av den relevanta indikatorn som har fördelats på respektive affärsområde.

Som indikator används summan av räntenetto, provisionsnetto, utdelningar, nettoresultat av finansiella transaktioner, övriga rörelseintäkter samt kostnader avseende outsourcing i Swedbank. Resultatet beräknas på 12 månaders verksamhet.

7.4.4 Hantering av operativa risker

Riskhanteringen avseende operativ risk är en del av Sparbankens totala riskhanteringsprocess. Utifrån generella principer som tydlig ansvarsfördelning, individuellt ansvarstagande för identifiering av operativa risker, beaktande av operativa risker vid prissättning av nya produkter, löpande kompetensutveckling och dualitetsprinciper samt årlig självutvärdering bidrar alla medarbetare till en god hantering av den operativa risken i Banken.

7.4.4.1 Incidenthantering

Incidenter hanteras så långt det är möjligt inom det verksamhetsområde eller den process där risken uppstår. Alla anställda är ansvariga för att rapportera incidenter i det dagliga arbetet. Personen som upptäcker en incident är ansvarig att snarast rapportera den till närmaste chef enligt Instruktionen för incidentrapportering. Signaler från inträffade incidenter analyseras löpande och åtgärder följs upp av Riskcontroller för operativa risker. Sparbanken dokumenterar inträffade incidenter samt mäter de förluster som har uppstått i samband med de inträffade incidenterna mot de limiter och indikatorer som beslutats inom området.

7.4.4.2 Beredskap och kontinuitetsplanering

Sparbanken har upprättat kontinuitets- och beredskapsplaner för de verksamhetskritiska processer som Sparbanken identifierat, samt för bankområden och avdelningar. Planernas syfte är att säkerställa förmågan att upprätthålla verksamhet och begränsa förlusterna i händelse av en allvarlig störning. Planerna uppdateras och testas årligen.

7.4.4.3 Självutvärdering

Varje huvudprocess i banken samt kontor och avdelningar ansvarar för bedömning av verksamhetens risknivåer med hjälp av en självutvärderingsprocess. Självutvärderingen görs i workshopformat där hela processen, kontoret eller avdelningen är representerad. I processen bedöms sannolikheten för att en risk inträffar och vilka konsekvenserna blir av detta. Incidenthanteringen fungerar som en input till workshopen. Varje verksamhetsområde, kontor och avdelning fastställer, som en del av självutvärderingen, vilka åtgärder som ska vidtas för att hantera de risker som identifierats.

7.4.4.4 Godkännandeprocess för nya produkter (NPAP)

Sparbanken har en process för nya eller förändrade produkter, aktiviteter, processer och system (i det följande benämns som nya/förändrade produkter). Det är varje verksamhetsansvarig ansvar att alla nya/förändrade produkter är godkända enligt NPAP innan implementation eller lansering av produkten. Godkännandet av produkten baseras på ett beslutsunderlag som innehåller identifiering av risker från alla de delar av organisationen som ska hantera den nya/förändrade produkten. NPAP-rådet utgörs av experter inom någon av 7 obligatoriska enheter, vars uppgift är att utvärdera om objektet som ligger till grund för ett förslag till fullt kan hanteras utifrån det perspektiv som enheten företräder. Rådet ska identifiera potentiella risker i förslaget samt bedöma hur dessa påverkar, samt om möjligt presentera en åtgärdsplan för att kontrollera och reducera dessa risker.

Sparbanken Skåne AB (publ)
Box 204
221 00 Lund
Telefon: 0771-12 20 00
sparbankenskane.se